

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาแบบพรรณนาเชิงเปรียบเทียบ (descriptive comparative study) โดยวิธีการสัมภาษณ์ผู้ป่วยที่มารับการผ่าตัดเกี่ยวกับการบริการพยาบาลตามความคาดหวัง และได้รับจริงของผู้ป่วยในหอผ่าตัดโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ ระหว่างวันที่ 1-30 มิถุนายน 2543

ลักษณะประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดทุกชนิดภายใต้การให้ยาระงับความรู้สึกเฉพาะที่ซึ่งเข้ามาใช้บริการ ณ ห้องผ่าตัดชั้น 2 งานการพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัดและพักฟื้น โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ ตั้งแต่วันที่ 1 - 30 มิถุนายน พ.ศ. 2543 จำนวน 130 ราย เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) โดยกำหนดเกณฑ์ในการเลือกดังนี้

- 1.เป็นผู้ป่วยที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไปและนอนพักรักษาตัวในโรงพยาบาล
- 2.รู้สึกตัวดี รับรู้เวลา สถานที่ และบุคคลเป็นอย่างดี มีสติสัมปชัญญะสมบูรณ์สามารถตอบคำถามได้

- 3.ยินดีให้ความร่วมมือในการตอบคำถามแบบสัมภาษณ์

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

แบบสัมภาษณ์ผู้ป่วยเกี่ยวกับการบริการพยาบาลในหอผ่าตัด โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ ผู้ศึกษาได้สร้างขึ้นเองจากการศึกษาค้นคว้าเอกสารตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวบรวมความรู้และแนวคิดมาสร้างแบบสัมภาษณ์แบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ของผู้ป่วยที่มารับการผ่าตัด จำนวน 10 ข้อ ซึ่งประกอบด้วย ข้อมูลเกี่ยวกับ เพศ อายุ ศาสนา สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ประสบการณ์ การผ่าตัด ชนิดของการผ่าตัด และชนิดของยาระงับความรู้สึกเฉพาะที่ที่ได้รับ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการบริการพยาบาลตามความคาดหวังและได้รับจริงของผู้ป่วย โดยประยุกต์ใช้แนวคิดกระบวนการพยาบาล ซึ่งประกอบด้วยการบริการพยาบาลในระยะก่อนผ่าตัดจำนวน 15 ข้อ ระหว่างผ่าตัดจำนวน 12 ข้อ และระยะหลังผ่าตัดจำนวน 11 ข้อ ซึ่งข้อคำถามมีลักษณะเป็นมาตราประเมินค่า (rating scale) มี 4 ระดับ โดยกำหนดค่าคะแนนในแต่ละระดับ

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริการพยาบาลของเจ้าหน้าที่พยาบาล

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. การตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (content validity) ของแบบสัมภาษณ์ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นเองโดยนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ได้แก่ อาจารย์พยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 2 ท่าน และผู้ทรงคุณวุฒิทางการพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัดและพักฟื้นจำนวน 3 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหาและความเหมาะสมของภาษานำมาวิเคราะห์และคำนวณหาค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา (content validity index) เท่ากับ .88 แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

2. การหาความเชื่อมั่นของแบบสัมภาษณ์ (reliability) ผู้ศึกษานำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิแล้วไปทดลองใช้กับผู้ป่วยที่มารับบริการ ณ ห้องผ่าตัดโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 ราย แล้วนำมาหาความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's coefficient alpha) (เพชรน้อย สิงห์ช่างชัย, ศิริพร ขัมภลิจิต, และทัศนีย์ นะแสง, 2539, หน้า 212) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสัมภาษณ์การบริการพยาบาลตามความคาดหวังเท่ากับ .99 และการบริการที่ได้รับจริงเท่ากับ .90

การรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ทำหนังสือผ่านคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ถึงผู้อำนวยการโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ เพื่อขออนุญาตประสงค์ของการทำการศึกษาและขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล

2. พบหัวหน้าฝ่ายการพยาบาลและหัวหน้าหอผู้ป่วยที่มีผู้ป่วยมารับการผ่าตัดเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์การศึกษาและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้

3.1. สํารวจรายชื่อจากตารางการผ่าตัด และคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างเฉพาะที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนด

3.2. ชี้แจงวัตถุประสงค์การศึกษา รวมทั้งขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล พร้อมทั้งขอความร่วมมือในการตอบแบบสัมภาษณ์

3.3. ดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเองและผู้ช่วยสัมภาษณ์ 1 คน ซึ่งเป็นพยาบาลมีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีทางการพยาบาลที่ได้รับกรชี้แจงในการใช้แบบสัมภาษณ์จากผู้ศึกษา โดยให้ผู้ช่วยสัมภาษณ์ไปสังเกตผู้ศึกษาทำการสัมภาษณ์ หลังจากนั้นให้ผู้ช่วยสัมภาษณ์ทดลองสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง แล้วผู้ศึกษาสังเกตวิธีสัมภาษณ์ของผู้ช่วยสัมภาษณ์ว่าถูกต้องตามหลักการที่ผู้ศึกษา กำหนดไว้ หลังจากนั้นเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างก่อนผ่าตัดที่หอผู้ป่วยล่วงหน้า 1 วัน โดยผู้ศึกษาถามทีละข้อและให้กลุ่มตัวอย่างเลือกตอบในส่วนของบริการพยาบาลตามความคาดหวังและสัมภาษณ์อีกครั้งในส่วนของการบริการพยาบาลที่ได้รับจริงเมื่อกลับไปหอผู้ป่วยแล้วในวันรุ่งขึ้น ตั้งแต่วันที่ 1 - 30 มิถุนายน 2543 รวม 30 วัน จำนวน 130 ราย

4. บรรณาธิกร ข้อมูลที่รวบรวมได้ เพื่อนำไปวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/FW (Statistics Package for Social Science for Windows) โดยกำหนดระดับความมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ แยกวิเคราะห์ตามลำดับดังนี้

ส่วนที่ 1. ข้อมูลทั่วไป นำมาแจกแจงความถี่ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่ามัธยฐาน และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ส่วนที่ 2. ข้อมูลการบริการพยาบาลตามความคาดหวังและได้รับจริง

2.1. วิเคราะห์รายข้อ โดยใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.2. กำหนดเกณฑ์ในการให้คะแนนบริการพยาบาลตามความคาดหวังและได้รับจริงดังนี้

การบริการพยาบาลตามความคาดหวังและได้รับจริง		คะแนน
ไม่ได้คาดหวัง/ไม่ได้รับ	คะแนนเท่ากับ	0
คาดหวังน้อย/ได้รับจริงน้อย	คะแนนเท่ากับ	1
คาดหวังปานกลาง/ได้รับจริงปานกลาง	คะแนนเท่ากับ	2
คาดหวังมาก/ได้รับจริงมาก	คะแนนเท่ากับ	3

2.3 หาค่าเฉลี่ยของคะแนนรายข้อ รายด้าน และโดยรวม แล้วจัดระดับตามเกณฑ์ที่กำหนด 4 ระดับดังนี้

	คะแนนเฉลี่ย
ไม่ได้คาดหวัง คาดหวังน้อยมาก / ไม่ได้รับ ได้รับจริงน้อยมาก	0.00-0.49 คะแนน
คาดหวังน้อย/ได้รับจริงน้อย	0.50-1.49 คะแนน
คาดหวังปานกลาง/ได้รับจริงปานกลาง	1.50-2.49 คะแนน
คาดหวังมาก/ได้รับจริงมาก	2.50-3.00 คะแนน

2.4 จัดกลุ่มตัวอย่างตามเกณฑ์ดังกล่าวหลังจากนั้นแจกแจงความถี่ และ ร้อยละ

ส่วนที่ 3 เปรียบเทียบคะแนนระดับบริการพยาบาลตามความคาดหวังและได้รับจริงรายด้าน และโดยรวม และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจากคะแนนรวม(114คะแนน)โดยใช้ค่าที่ไม่อิสระ (paired t-test)

ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริการพยาบาลของเจ้าหน้าที่พยาบาล วิเคราะห์ โดยใช้ความถี่ และร้อยละ

ภาคผนวก วิเคราะห์ความถี่ ร้อยละและเปรียบเทียบการพยาบาลที่ได้รับจริงระหว่างความแตกต่างของตัวแปร ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ประสบการณ์การผ่าตัด และชนิดของการผ่าตัดและทดสอบความแตกต่างของตัวแปรโดยใช้ ไค -สแควร์